

जंक फूडवर बंदी : विद्यार्थ्यांच्या आरोग्यासाठी महत्त्वाचे पाऊल

महाराष्ट्र शासनाच्या अन्न व औषध प्रशासनाने (एफडीए) राज्यातील सर्व शाळांच्या ५० मीटर परिसरात जंक फूड विक्रीवर बंदी घालण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय घेतला आहे. शाळांच्या आजूबाजूला फास्ट फूड, शीतपेये, चिप्स, चॉकलेट, पॅकेज्ड स्नेक्स आणि इतर आरोग्यास अपायकारक पदार्थांची सहज उपलब्धता विद्यार्थ्यांच्या आरोग्यासाठी मोठा धोका ठरत होती. त्यामुळे हा निर्णय विद्यार्थ्यांच्या आरोग्याचे संरक्षण करण्याच्या दृष्टीने अत्यंत स्वागतार्ह आहे. आजच्या बदलत्या जीवनशैलीत मुलांचा कल घरगुती पौष्टिक आहारापेक्षा पिझ्झा, बर्गर, फ्रेंच फ्राईज, नूडल्स, चिप्स, सॉफ्ट ड्रिंक्स यांसारख्या पदार्थांकडे अधिक वाढला आहे. या पदार्थांमध्ये साखर, मीठ, तेल आणि कृत्रिम रंगांचे प्रमाण जास्त

असल्याने लठ्ठपणा, मधुमेह, रक्तदाब, दातांचे विकार, पचनाचे आजार आणि इतर अनेक आरोग्य समस्या बालवयातच निर्माण होत आहेत. जागतिक आरोग्य संघटनेने () देखील बालकांमध्ये वाढणाऱ्या लठ्ठपणाबाबत वारंवार चिंता व्यक्त केली आहे. शाळा हे केवळ शिक्षणाचे केंद्र नसून विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाचे केंद्र आहे. त्यामुळे शाळेच्या परिसरात आरोग्यदायी वातावरण निर्माण करणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांना पौष्टिक आहाराची सवय लागवी, यासाठी शाळांमधील कॅटीनमध्ये सकस आणि संतुलित अन्न उपलब्ध करून देणे तितकेच महत्त्वाचे आहे. फक्त जंक फूडवर बंदी घालून हा प्रश्न पूर्णपणे सुटणार नाही. त्यासाठी फळे, दूध, ताक, मोड आलेली कडधान्ये, ताजे फळांचे रस, पौष्टिक नाश्ता यांना प्रोत्साहन द्यावे

लागेल.

या आदेशानुसार शाळांची नियमित तपासणी केली जाणार असून नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर कठोर कारवाई केली जाईल. हा निर्णय प्रभावी ठरण्यासाठी स्थानिक प्रशासन, शाळा व्यवस्थापन, पालक आणि विक्रेते यांचे सहकार्य अत्यंत आवश्यक आहे. अनेकदा शाळेच्या गेटबाहेर हातागड्यांवर किंवा छोट्या दुकानांमध्ये विद्यार्थ्यांना आकर्षित करणारे पदार्थ विकले जातात. अशा विक्रेत्यांवरही प्रभावी नियंत्रण ठेवणे गरजेचे आहे. पालकांची भूमिकाही येथे अत्यंत महत्त्वाची आहे. अनेक पालक मुलांच्या हट्टापायी रोज खाऊसाठी पैसे देतात. त्याऐवजी घरातून पौष्टिक डबा देणे, संतुलित आहाराचे महत्त्व समजावून सांगणे आणि स्वतःही आरोग्यदायी जीवनशैलीचे उदाहरण ठेवणे

आवश्यक आहे. मुलांमध्ये लहानपणापासून योग्य आहाराच्या सवयी रुजल्यास त्याचा सकारात्मक परिणाम आयुष्यभर दिसून येतो. शाळांमध्ये पोषण शिक्षणावर भर देणे, संतुलित आहाराचे महत्त्व अभ्यासक्रमातून सांगणे, नियमित आरोग्य तपासणी करणे आणि विद्यार्थ्यांमध्ये व्यायाम व मैदानी खेळांची आवड निर्माण करणेही तितकेच आवश्यक आहे. मोबाईल, टीव्ही आणि संगणकासमोर वाढणारा वेळ कमी करून शारीरिक हालचालींना प्रोत्साहन दिल्यास विद्यार्थ्यांचे आरोग्य अधिक सक्षम होईल. मात्र, या निर्णयाची प्रभावी अंमलबजावणी हेच खरे आव्हान आहे. अनेक वेळा नियम तयार होतात; परंतु त्यांची काटेकोर अंमलबजावणी होत नाही. त्यामुळे संबंधित विभागाने नियमित तपासणी,

जनजागृती आणि दंडात्मक कारवाई यांचा समतोल राखणे आवश्यक आहे. केवळ बंदी नव्हे, तर आरोग्यदायी पर्याय सहज उपलब्ध करून देणेही तितकेच महत्त्वाचे आहे. विद्यार्थी हे देशाचे भवितव्य आहेत. त्यांचे आरोग्य सुदृढ राहणे ही समाजाची सामूहिक जबाबदारी आहे. जंक फूडवरील निर्बंध हा केवळ एक प्रशासकीय निर्णय नसून निरोगी पिढी घडविण्याच्या दिशेने टाकलेले महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे. शासनाचा हा निर्णय प्रभावीपणे राबविला गेला आणि पालक, शिक्षक व समाजाने त्याला सकारात्मक साथ दिली, तर भविष्यात अधिक निरोगी, सक्षम आणि जागरूक पिढी घडण्यास निश्चितच मदत होईल.

श्याम ठाणेदार
दौंड जिल्हा पुणे

जिल्हा स्तरीय अंमली पदार्थ विरोधी कार्यकारी समितीची बैठक संपन्न

छत्रपती संभाजीनगर - प्रतिनिधी
अंमली पदार्थांचे सेवन, तस्करी व बेकायदेशीर व्यापार रोखण्यासाठी तसेच विविध विभागांमध्ये प्रभावी समन्वय साधण्यासाठी जिल्हा स्तरीय अंमली पदार्थ विरोधी कार्यकारी समिती () ची बैठक आज जिल्हाधिकारी कार्यालयात जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झाली. बैठकीस जिल्हा पोलीस अधीक्षक प्रकाश जाधव, जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी मिर्झ पी. एम., अंमली पदार्थ विरोधी टास्क फोर्सचे उपअधीक्षक सचिन गाढवे, अन्न व औषध प्रशासन, राज्य उत्पादन शुल्क, शिक्षण, न्यायवैद्यक प्रयोगशाळा, एमआयडीसी, पोलीस विभाग तसेच संबंधित विभागांचे अधिकारी उपस्थित होते. महाराष्ट्र शासनाच्या गृह विभागाच्या शासन परिपत्रकानुसार तसेच दहशतवाद विरोधी पथक, महाराष्ट्र राज्य यांच्या निर्देशानुसार जिल्हा व तालुका स्तरावर अंमली पदार्थांविरुद्धात प्रभावी उपाययोजना राबविण्यात येत आहेत. बैठकीत जिल्ह्यातील अंमली पदार्थांच्या प्रतिबंधासाठी सुरू असलेल्या

उपाययोजनांचा आढावा घेण्यात आला. अंमली पदार्थांविरुद्धात सातत्याने कारवाई करून उत्पादन, वाहतूक, विक्री व सेवन यांना आळा घालण्यासाठी संबंधित विभागांनी समन्वयाने कार्य करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या. यावेळी जिल्ह्यातील सुमारे ८०० शाळांमध्ये अंमली पदार्थांविरुद्धात जनजागृती अभियान राबविणे, नशामुक्त पंथरवाडा साजरा करणे, पथनाट्याच्या माध्यमातून वर्षभर जनजागृतीचे कॅलेंडर राबविणे, शाळा, महाविद्यालये व शासकीय कार्यालयांमध्ये अंमली पदार्थांविरुद्धी शपथ घेणे, तसेच

पोलीस पाटील मेळाव्यांद्वारे गावपातळीवर जनजागृती करण्याबाबत माहिती देण्यात आली. शाळा व महाविद्यालयांच्या १०० मीटर परिसरात अंमली पदार्थांवरील प्रतिबंधाची प्रभावी अंमलबजावणी, ई-सिगारेटचा वापर व विक्री प्रतिबंधित असल्याची जनजागृती, तसेच नागरिकांनी संशयास्पद हालचालींची माहिती नार्कोटिक्स हेल्पलाईन क्रमांक ११७५७७७६४६ वर देण्याचे आवाहन करण्यात आले. यासाठी जनजागृतीपर स्टिकर्सही लावण्यात येणार असल्याची माहिती बैठकीत देण्यात आली.

क्रांती पब्लिक स्कूलची अर्जिटा लेणी येथे शैक्षणिक व निसर्ग सहल उत्साहात संपन्न

वाळूज -प्रतिनिधी

क्रांती पब्लिक स्कूलच्या विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित करण्यात आलेली अर्जिटा लेणी येथील शैक्षणिक तसेच निसर्ग सहल मोठ्या उत्साहात आणि यशस्वीरीत्या पार पडली. या सहलीद्वारे विद्यार्थ्यांना जागतिक वारसा लाभलेल्या अर्जिटा लेणीचा इतिहास, प्राचीन कला, स्थापत्यशैली आणि नैसर्गिक सौंदर्याचा प्रत्यक्ष अनुभव घेण्याची संधी मिळाली. सहलीदरम्यान विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेची, शिस्तीची आणि योग्य नियोजनाची विशेष काळजी घेण्यात आली. या यशस्वी उपक्रमासाठी शाळेच्या मुख्याध्यापिका किरण जाधव, उपमुख्याध्यापिका हर्षमाला निकुंभ तसेच सहशिक्षक तुलसीदास मांडवे, स्वाती चळेकर, तबस्सुम शेख, भाग्यश्री स्वामी आणि रेशमा दिंडेलकर यांनी परिश्रमपूर्वक नियोजन करून सहल यशस्वी करण्यासाठी मोलाचे योगदान दिले. विद्यार्थी व पालकांनीही या उपक्रमाचे मनापासून कौतुक केले. अशा शैक्षणिक सहलींमुळे विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात भर पडून इतिहास, संस्कृती आणि निसर्गबद्दलची आवड अधिक वृद्धिंगत होते, असा विश्वास शाळा प्रशासनाने व्यक्त केला.

मुंबईत मृद व जलसंधारण विभागाची महत्त्वपूर्ण आढावा बैठक

आमदार अर्जुनराव खोतकर यांनी मांडले गंभीर मुद्दे, सखोल चौकशीची केली मागणी

जालना । प्रतिनिधी
मुंबई येथे महाराष्ट्र राज्याचे मृद व जलसंधारण मंत्री श्री. संजय राठोड यांच्या दालनात राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेअंतर्गत पूर्ण झालेल्या कामांचा आढावा घेण्यासाठी महत्त्वपूर्ण बैठक आयोजित करण्यात आली. शासनाच्या निर्देशानुसार अधीक्षक अभियंत्यांनी शासन स्तरावर सर्व आवश्यक मुद्द्यांची पूर्तता करून चौकशीनंतर खातरजमा झालेल्या कामांसाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत या बैठकीत सविस्तर चर्चा करण्यात आली. या बैठकीस शिवसेना उपनेते तथा जालना विधानसभा मतदारसंघाचे आमदार अर्जुनराव खोतकर उपस्थित होते. यावेळी त्यांनी संबंधित कामांमध्ये पारदर्शकता राखण्यासाठी, प्रशासकीय प्रक्रियेची सत्यता पडताळण्यासाठी आणि शासनाच्या निधीचा योग्य वापर सुनिश्चित करण्यासाठी अनेक महत्त्वपूर्ण मुद्दे उपस्थित केले. आमदार खोतकर यांनी सर्वप्रथम जिल्हा परिषदेला संबंधित कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्याचा अधिकार नेमका कोणत्या शासन निर्णय, नियम अथवा वित्तीय अधिकाऱ्यांच्या आधारे देण्यात आला, याचा खुलासा करण्याची मागणी केली. तसेच अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना प्रशासकीय मान्यता देण्याचे अधिकार कोणी आणि कोणत्या आदेशान्वये प्रदान केले, याची प्रमाणित कागदपत्रे सादर करण्याची मागणी त्यांनी केली. यासोबतच संबंधित प्रशासकीय मान्यता जिल्हा परिषदेच्या सर्वसाधारण सभेच्या ठरावाद्वारे देण्यात आल्या आहेत का, असल्यास त्या ठरावाचा क्रमांक व दिनांक उपलब्ध करून देण्याची मागणी करण्यात आली. प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश सक्षम प्राधिकाऱ्यानेच निर्गमित केले

आहेत की नाही, याची स्वतंत्र पडताळणी करण्याबरोबरच मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांच्याकडून संबंधित आदेशांच्या सत्यतेबाबत लेखी अहवाल घेण्याची मागणीही त्यांनी केली. आमदार खोतकर यांनी जिल्हा परिषद, कृषी विभाग व जलसंधारण विभाग यांनी यापूर्वी केलेली कामे नव्याने केल्याचे दाखवून देयके काढण्यात आली आहेत का, याची विभागनिहाय चौकशी करण्याची मागणी केली. तसेच सर्व संबंधित विभागांच्या वरिष्ठ अधिकारी व तांत्रिक पथकाच्या उपस्थितीत प्रत्येक कामाची प्रत्यक्ष स्थळपाहणी, मोजमाप आणि छायाचित्रांसह तपासणी करण्यात यावी, असेही त्यांनी स्पष्ट केले.

स्थळपाहणीदरम्यान जुनी व नवी कामे

ओळखण्यासाठी जिओ-टॅग छायाचित्रे, मोजमाप पुस्तिका (एम.बी.), अंदाजपत्रके, कार्यांरंभ आदेश आणि पूर्वी अदा करण्यात आलेल्या देयकांची परस्पर पडताळणी करण्याची मागणी त्यांनी केली. याशिवाय सर्व तालुक्यांतील देयकांवर एकाच कनिष्ठ अभियंता किंवा उपअभियंत्याच्या स्वाक्ष्या आहेत का, तसेच कार्यकारी अभियंत्यांच्या स्वाक्ष्यांबाबत संशय असल्यास त्यांची फॉरेन्सिक तपासणी करण्यात यावी, अशी मागणीही त्यांनी केली.

बोगस किंवा दुबार बिलांच्या माध्यमातून शासनाची आर्थिक फसवणूक झाल्याचे निष्पन्न झाल्यास संबंधित अधिकारी, कर्मचारी व कंत्राटदारांवर फौजदारी तसेच विभागीय कारवाई करण्याची मागणी आमदार खोतकर यांनी केली. प्रत्येक

कामाची प्रशासकीय मान्यता कोणत्या अधिकाऱ्याने, कोणत्या अधिकारात आणि कोणत्या अभिलेखांच्या आधारे दिली, याचा कामनिहाय तपशील शासनाने सादर करावा, असेही त्यांनी नमूद केले. तसेच तांत्रिक मान्यता, निविदा प्रक्रिया, कार्यांरंभ आदेश, मोजमाप पुस्तिका, गुणवत्ता अहवाल तसेच अदा झालेली व प्रलंबित देयके यांची विशेष लेखापरीक्षणाद्वारे तपासणी करण्यात यावी, अशी मागणी करण्यात आली. संपूर्ण चौकशी पूर्ण होईपर्यंत कोणत्याही संबंधित कामाचे देयक अदा करू नये आणि प्रलंबित देयकांना तात्काळ स्थगिती देण्यात यावी, अशीही भूमिका त्यांनी मांडली. याशिवाय संबंधित कामांचे प्रशासकीय, तांत्रिक व आर्थिक दायित्व कोणत्या अधिकारी अथवा

प्राधिकरणाने स्वीकारले आहे, याबाबत स्पष्ट लेखी स्पष्टीकरण देण्याची मागणी करण्यात आली. चौकशीची निष्पत्ता राखण्यासाठी जिल्हाबाहेरील वरिष्ठ अधिकाऱ्यांचे स्वतंत्र पथक नियुक्त करून निश्चित कालमर्यादित अहवाल सादर करण्याचे निर्देश देण्यात यावेत, अशी मागणीही आमदार अर्जुनराव खोतकर यांनी बैठकीत केली. या बैठकीत राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेअंतर्गत झालेल्या कामांची पारदर्शकता, निधी वितरणातील नियमबद्धता आणि शासनाच्या आर्थिक हिताचे संरक्षण यावर विशेष भर देण्यात आला. आमदार अर्जुनराव खोतकर यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांमुळे संबंधित प्रकरणाची सखोल चौकशी होण्याची अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

चिखलातून विद्यार्थ्यांची ‘शाळेची वाट’; पालकांना मुलांना उचलून न्यावे लागते!

राजूरकर कोठ्यात अंतर्गत रस्त्यांची दयनीय अवस्था; पावसामुळे चिखलाचे साम्राज्य, विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न ऐरणिवर

घनसावंगी । प्रतिनिधी

पावसाळा सुरू होताच ग्रामीण भागातील रस्त्यांच्या दुरवस्थेचे वास्तव पुन्हा एकदा समोर आले आहे. घनसावंगी तालुक्यातील राजूरकर कोठा गावातील अंतर्गत रस्ते मुसळधार पावसामुळे अक्षरशः चिखलाच्या दलदलीत बदलले असून, या चिखलातून मार्ग काढत शाळेत जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांना रोज जीव मुठीत धरून प्रवास करावा लागत आहे. परिस्थिती इतकी गंभीर झाली आहे की, अनेक पालकांना आपल्या लहान मुलांना चिखलातून उचलून शाळेपर्यंत नेण्याची वेळ आली आहे. या प्रकारामुळे ग्रामस्थांमध्ये संतापाचे वातावरण निर्माण झाले असून संबंधित प्रशासनाच्या दुर्लक्षावर तीव्र नाराजी व्यक्त केली जात आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, गेल्या काही दिवसांपासून सुरू असलेल्या पावसामुळे गावातील बहुतांश अंतर्गत रस्त्यांवर मोठ्या प्रमाणात चिखल साचला आहे. अनेक ठिकाणी पावसाचे पाणी साचल्याने रस्ते पूर्णपणे निसरडे झाले आहेत. परिणामी शाळकरी विद्यार्थ्यांना पायी चालताना मोठी कसरत करावी लागत आहे. चिखलामुळे अनेक विद्यार्थ्यांच्या चपला रुतून बसतात, तर काहींना घसरून पडण्याचा धोका सतत निर्माण होत आहे. लहान मुलांना उचलून शाळेत नेण्याची वेळ गावातील अंगणवाडी आणि प्राथमिक शाळेत जाणाऱ्या लहान विद्यार्थ्यांना या चिखलातून चालणे शक्य नसल्याने पालकांना त्यांना उचलून शाळेत पोहोचवावे लागत आहे. शाळेत पोहोचेपर्यंत मुलांचे कपडे, दसर आणि पादत्राणे चिखलाने माखत असल्याने विद्यार्थ्यांनाही मानसिक व शारीरिक त्रास सहन करावा लागत आहे. अनेक पालकांनी सांगितले की, मुलांना शिक्षणासाठी नियमित शाळेत पाठविण्याची इच्छा असली तरी रस्त्यांची अवस्था पाहता दररोज भीती वाटते. एखादा विद्यार्थी घसरून जखमी झाल्यास त्याची जबाबदारी कोण घेणार, असा प्रश्न त्यांनी उपस्थित केला आहे. ग्रामस्थांची वारंवार मागणी, तरीही उपाययोजना नाही गावातील अंतर्गत रस्त्यांची दुरुस्ती करावी, खडी टाकून तात्पुरती व्यवस्था करावी किंवा पावसाळ्यापूर्वी आवश्यक कामे पूर्ण करावीत, अशी मागणी ग्रामस्थांनी संबंधित ग्रामपंचायत आणि प्रशासनाकडे अनेकवेळा केल्याचा दावा करण्यात आला आहे. मात्र, अद्यापही कोणतीही प्रभावी उपाययोजना झालेली नसल्याने नागरिकांमध्ये तीव्र नाराजी आहे. ग्रामस्थांचे म्हणणे आहे की, पावसाळा सुरू होण्यापूर्वीच रस्त्यांची दुरुस्ती झाली असती तर आज विद्यार्थ्यांना अशा हालअपेष्टा सहन कराव्या लागल्या नसत्या. शिक्षणावरही परिणाम रस्त्यांच्या दुरवस्थेमुळे काही विद्यार्थी शाळेत उशिरा पोहोचत आहेत, तर काही पालक पावसाच्या दिवसात मुलांना शाळेत पाठविणेच टाळत असल्याची माहिती समोर येत आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या नियमित शिक्षणावरही परिणाम होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. शिक्षणाचा हक्क केवळ शाळा उपलब्ध करून देण्यापुरता मर्यादित नसून विद्यार्थ्यांना सुरक्षितपणे शाळेत पोहोचण्यासाठी आवश्यक मूलभूत सुविधा उपलब्ध करून देणे हीदेखील प्रशासनाची जबाबदारी असल्याचे मत नागरिक व्यक्त करत आहेत. नागरिकांच्या दैनंदिन जीवनावरही परिणाम रस्त्यांची दुरवस्था केवळ विद्यार्थ्यांपुरती मर्यादित नसून शेतकरी, ज्येष्ठ नागरिक, महिला आणि दुचाकीस्वारांनाही मोठ्या अडचणीचा सामना करावा लागत आहे. चिखलामुळे अनेक ठिकाणी वाहने घसरत असून अपघाताची शक्यता वाढली आहे. आजारी व्यक्तींना दवाखान्यात नेणेही कठीण बनल्याची तक्रार ग्रामस्थांनी केली आहे. तातडीने दुरुस्तीची मागणी ग्रामस्थांनी संबंधित प्रशासनाकडे तातडीने राजूरकर कोठा गावातील अंतर्गत रस्त्यांची पाहणी करून चिखल हटविणे, खडी टाकणे, पाण्याचा निचरा करण्यासाठी व्यवस्था करणे आणि कायमस्वरूपी रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याची मागणी केली आहे. विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न लक्षात घेऊन युद्धपातळीवर उपाययोजना कराव्यात, अशी मागणीही करण्यात आली आहे. प्रशासनाच्या भूमिकेकडे लक्षराजूरकर कोठा येथील विद्यार्थ्यांना चिखलातून शाळेत जावे लागत असल्याचे चित्र ग्रामीण भागातील पायाभूत सुविधांबाबत अनेक प्रश्न उपस्थित करत आहे. विद्यार्थ्यांचे शिक्षण, सुरक्षितता आणि नागरिकांची गैरसोय लक्षात घेता संबंधित विभागाने तातडीने कारवाई करून रस्त्यांची दुरुस्ती करावी, अशी अपेक्षा व्यक्त होत आहे. आता प्रशासन या समस्येची किती गांभीर्याने दखल घेते आणि प्रत्यक्षात कामे कधी सुरू होतात, याकडे ग्रामस्थांचे लक्ष लागले आहे.

कुंडलिका नदीकाठ कचऱ्याने व्यापला; देहेडकर वाडीत दुर्गधीचा कहर

महापालिकेच्या स्वच्छता व्यवस्थेवर प्रश्नचिन्ह; डास-माशांचा प्रादुर्भाव वाढल्याने आरोग्याचा गंभीर धोका

जालना । प्रतिनिधी
जालना शहराची जीवनवाहिनी मानल्या जाणाऱ्या कुंडलिका नदीच्या काठावर पुन्हा एकदा अस्वच्छतेचे विदारक चित्र समोर आले आहे. शहरातील देहेडकर वाडी परिसरात नदीपात्रालगत मोठ्या प्रमाणात कचऱ्याचे ढीग साचल्याने परिसरात असह्य दुर्गंधी पसरली असून नागरिकांचे दैनंदिन जीवन त्रस्त झाले आहे. अनेक दिवसांपासून हा कचरा न उचलल्यामुळे डास, माशा आणि इतर कीटकांचा प्रादुर्भाव मोठ्या प्रमाणात वाढला असून संसर्गजन्य आजारांचा धोका निर्माण झाल्याची भीती नागरिक व्यक्त करत आहेत. या पार्श्वभूमीवर

महापालिकेच्या स्वच्छता विभागाच्या कार्यक्षमतेवर नागरिकांनी गंभीर प्रश्न उपस्थित केले आहेत. मिळालेल्या माहितीनुसार, देहेडकर वाडी परिसरातील कुंडलिका नदीच्या काठावर घरगुती कचरा, प्लास्टिक, बांधकामातील टाकाऊ साहित्य तसेच इतर घनकचरा मोठ्या प्रमाणात टाकला जात आहे. हा कचरा अनेक दिवसांपासून तसाच पडून असल्याने त्याचे कुजून दुर्गंधीत रूपांतर झाले आहे. परिसरातून जाणाऱ्या नागरिकांना नाक मुठीत धरून जावे लागत असून जवळील रहिवाशांना दिवसभर दुर्गंधीचा सामना करावा लागत आहे. पावसाळ्यात प्रदूषणाचा धोका

अधिक गंभीर

सध्या सुरू असलेल्या पावसाळ्यात ही समस्या आणखी गंभीर बनली आहे. पावसाचे पाणी कचऱ्यात मिसळून थेट नदीपात्रात वाहून जात असल्याने नदीच्या पाण्याचे प्रदूषण वाढण्याची शक्यता आहे. प्लास्टिक

आणि इतर घातक कचऱ्यामुळे नदीच्या नैसर्गिक प्रवाहावर परिणाम होण्याबरोबरच जलचर सृष्टीवरही विपरीत परिणाम होऊ शकतो, अशी भीती पर्यावरणप्रेमींनी व्यक्त केली आहे. तक्रारी करूनही प्रभावी कारवाई

नाही ?

स्थानिक नागरिकांच्या म्हणण्यानुसार, नदीकाठावरील कचऱ्याबाबत महापालिका प्रशासन आणि संबंधित स्वच्छता विभागाकडे वेळोवेळी तक्रारी करण्यात आल्या आहेत. मात्र, या ठिकाणी नियमित स्वच्छता मोहीम राबविणे, कचरा उचलणे किंवा कचरा टाकणाऱ्यांवर कारवाई करणे याबाबत प्रभावी पावले उचलण्यात आलेली नाहीत, असा आरोप नागरिकांनी केला आहे. परिसरातील रहिवाशांचे म्हणणे आहे की, कचऱ्यामुळे डास व माशांचा प्रादुर्भाव वाढल्याने लहान मुले, ज्येष्ठ नागरिक आणि आजारी व्यक्तींना

सर्वाधिक त्रास सहन करावा लागत आहे. डेंग्यू, मलेरिया, चिकुनगुनिया तसेच इतर संसर्गजन्य आजारांचा धोका वाढण्याची भीतीही व्यक्त केली जात आहे. स्वच्छता मोहिमांवरच प्रश्नचिन्ह एकीकडे महापालिका प्रशासन शहर स्वच्छतेसाठी विविध मोहिमा, जनजागृती उपक्रम आणि स्वच्छता अभियान राबवत असल्याचा दावा करत आहे. मात्र, शहराच्या मध्यवर्ती भागातील कुंडलिका नदीच्या काठावरच कचऱ्याचे ढीग साचत असल्याने या मोहिमांच्या परिणामकारकतेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. शहरातील महत्त्वाच्या नदीकाठाची अशी

अवस्था असेल, तर इतर भागातील स्वच्छतेची परिस्थिती काय असेल, असा सवाल नागरिक उपस्थित करत आहेत. नदी संवर्धनाच्या प्रयत्नांना धक्का कुंडलिका नदीचे संवर्धन, नदी स्वच्छता आणि पर्यावरण संरक्षणासाठी विविध स्तरांवर वेळोवेळी जनजागृती केली जाते. मात्र प्रत्यक्षात नदीकाठावरच कचरा टाकला जात असल्याने या सर्व प्रयत्नांना मोठा धक्का बसत आहे. पर्यावरण तज्ज्ञांच्या मते, नदीपात्रालगत कचरा साचल्याने भूजलावरही परिणाम होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. त्यामुळे **(पान २ वर)**

मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीमुळे शक्य झाले यकृत प्रत्यारोपण

पत्नीच्या यकृतदानातून पतीला मिळाले नवजीवन

मुंबई - प्रतिनिधी
आर्थिक परिस्थिती प्रतिकूल असल्यामुळे यकृत प्रत्यारोपणाचा खर्च उचलणे अशक्य झाले होते. उपचारासाठी तब्बल २५ ते ३० लाख रुपयांची आवश्यकता असताना मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता निधी आणि टाटा ट्रस्टच्या आर्थिक मदतीमुळे अकोला येथील प्रशांत इंगळे (वय ४७) यांच्यावर मुंबईतील नानावटी रुग्णालयात यशस्वी यकृत प्रत्यारोपण करण्यात आले. या प्रत्यारोपण शस्त्रक्रियेत त्यांच्या पत्नी वर्षा इंगळे यांनी स्वतःच्या यकृताचा काही भाग दान करून पतीला नवजीवन दिले. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या मार्गदर्शनाखाली मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता निधीतून प्रशांत इंगळे यांच्यासाठी २

लाख रुपयांची मदत मंजूर करण्यात आली. तसेच मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता निधी व धर्मादाय रुग्णालय मदत कक्षाच्या सातत्यपूर्ण पाठपुराव्यामुळे टाटा ट्रस्टकडून १९ लाख ६० हजार रुपयांची आर्थिक मदतही उपलब्ध झाली. त्यामुळे एकूण २१ लाख ६० हजार रुपयांचा निधी उभारला गेला आणि अत्यंत खर्चिक असलेले यकृत प्रत्यारोपण शक्य झाले. प्रशांत इंगळे हे अकोला येथे केबल टाकण्याचे काम करून आपल्या कुटुंबाचा उदरनिर्वाह करतात. त्यांच्या कुटुंबात वृद्ध आई-वडील, पत्नी, महाविद्यालयीन शिक्षण घेणारी मुलगी आणि दहावीत शिकणारा मुलगा आहे. सप्टेंबर-ऑक्टोबर २०२५ दरम्यान त्यांना पोटदुखीचा त्रास

सुरू झाला. अकोला आणि नागपूर येथे झालेल्या वैद्यकीय तपासण्यांनंतर त्यांचे यकृत गंभीररित्या निकामी होत असल्याचे निदान झाले. डॉक्टरांनी तातडीने यकृत प्रत्यारोपणाचा सल्ला दिला. मात्र, लाखो रुपयांचा उपचार खर्च कुटुंबाच्या आर्थिक क्षमतेबाहेर होता. अशा कठीण परिस्थितीत पत्नी वर्षा इंगळे यांनी कुटुंबीयांसह अकोल्याच्या

आमदारांची भेट घेतली. त्यांनी मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता निधीबाबत माहिती देत मुंबईत उपचारासाठी जाण्याचा सल्ला दिला. त्यानंतर इंगळे कुटुंबीयांनी मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता निधी व धर्मादाय रुग्णालय मदत कक्षाचे प्रमुख रामेश्वर नाईक यांची भेट घेतली. नाईक यांनी प्रकरणाची तातडीने दखल घेत आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता करून मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता निधी तसेच टाटा ट्रस्टकडून आर्थिक मदत मिळवून देण्यासाठी प्रभावी पाठपुरावा केला. या आर्थिक सहाय्यामुळे २५ जून २०२६ रोजी मुंबईतील नानावटी रुग्णालयात यशस्वी यकृत प्रत्यारोपण करण्यात आले. शस्त्रक्रियेनंतर प्रकृतीत समाधानकारक सुधारणा झाल्याने १३ जुलै २०२६ रोजी

प्रशांत इंगळे यांना रुग्णालयातून घरी सोडण्यात आले. सध्या त्यांची प्रकृती स्थिर असून ते हळूहळू पूर्णपणे बरे होत आहेत. वेळेवर मिळालेल्या आर्थिक मदतीमुळे आपल्याला नवजीवन मिळाल्याची भावना व्यक्त करत इंगळे कुटुंबीयांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता निधी व धर्मादाय रुग्णालय मदत कक्षाचे प्रमुख रामेश्वर नाईक तसेच टाटा ट्रस्ट यांचे मनःपूर्वक आभार मानले. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या संकल्पनेतून आर्थिक अडचणीमुळे कोणत्याही गरजू रुग्णाचा उपचार पैशांअभावी थांबू नये, या उद्देशाने मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता निधी व धर्मादाय रुग्णालय मदत कक्ष सातत्याने कार्यरत **(पान २ वर)**

भोकरदन तालुक्यातील खापरखेडा येथे रस्त्याच्या दुरवस्थेमुळे विद्यार्थ्यांचे हाल; रस्ता न झाल्यास तहसील कार्यालयासमोर तिथ्या आंदोलनाचा युवा शक्ती गुपचा इशारा

भोकरदन -प्रतिनिधी

भोकरदन तालुक्यातील खापरखेडा ते जिल्हा परिषद शाळा या दोन ते तीन किलोमीटर अंतराच्या रस्त्याची अत्यंत दयनीय अवस्था झाली असून, चिमुकल्या विद्यार्थ्यांना दररोज चिखल तुडवत शाळेत जावे लागत आहे. वारंवार पाठपुरावा करूनही प्रशासन तसेच लोकप्रतिनिधी या गंभीर समस्येकडे दुर्लक्ष करत असल्याने ग्रामस्थांमध्ये प्रचंड संताप व्यक्त होत आहे. रस्ता तातडीने मंजूर करून दुरुस्त न केल्यास चिमुकल्यांना सोबत घेऊन तहसील कार्यालयासमोर ठिय्या आंदोलन करण्याचा इशारा युवा शक्ती गुप, खापरखेडा यांच्या वतीने देण्यात आला आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, खापरखेडा येथील जिल्हा परिषद शाळेत पहिली ते

चौथीच्या वर्गात शिकणारे लहान लहान विद्यार्थी दररोज शिक्षणासाठी या रस्त्यावरून ये-जा करतात. पावसाळ्यात या दोन ते तीन किलोमीटरच्या रस्त्यावर सर्वत्र चिखलाचे साम्राज्य पसरत असल्याने विद्यार्थ्यांना प्रचंड कसरत करत आणि चिखल तुडवत शाळा गाठावी लागते. अनेकदा लहान मुले चिखलात घसरून पडतात, ज्यामुळे त्यांचे कपडे व पुस्तके खराब होतात.

या रस्त्याच्या दुरवस्थेबाबत ग्रामस्थ व युवा शक्ती गुपच्या सदस्यांनी प्रशासनाला वारंवार निवेदने देऊन रस्त्याची डांबरीकरण किंवा खडीकरण करण्याची मागणी केली. एवढेच नव्हे तर स्थानिक आमदार, खासदार आणि जिल्हा परिषद सदस्यांनाही या समस्येबाबत सांगून लक्ष वेधण्याचा प्रयत्न केला. मात्र, लोकप्रतिनिधी आणि संबंधित प्रशासकीय अधिकाऱ्यांनी **(पान २ वर)**

महसूल दिनानिमित्त उत्कृष्ट कामगिरीबद्दल नायब तहसीलदार कल्याणजी काळदाते यांचा सत्कार

मंठा - प्रतिनिधी
महसूल दिन २०२५-२६ निमित्त विविध महसूल उपक्रमांमध्ये उत्कृष्ट कामगिरी केल्याबद्दल मंठा येथील नायब तहसीलदार श्री. कल्याणजी काळदाते यांचा जिल्हाधिकारी यांच्या वतीने गौरव करण्यात आला. या उल्लेखनीय कामगिरीबद्दल नगरसेवक शेषनारायण दवणे आणि विशाल प्रधान यांनी श्री. काळदाते यांचा पुष्पगुच्छ देऊन सत्कार करून अभिनंदन केले. यावेळी नगरसेवक शेषनारायण दवणे आणि विशाल प्रधान म्हणाले की, “एखाद्या अधिकारी किंवा कर्मचाऱ्याने उल्लेखनीय यश संपादन

केल्यास त्याचा गौरव करून शुभेच्छा देणे अत्यंत आवश्यक असते. अशा शुभेच्छा आणि प्रोत्साहनामुळे अधिक जोमाने व जबाबदारीने काम करण्याची प्रेरणा मिळते.” सत्काराला उत्तर देताना नायब तहसीलदार

श्री. कल्याणजी काळदाते म्हणाले, “जिल्हाधिकारी यांच्या वतीने झालेला हा गौरव माझ्यासाठी सन्मानाची बाब आहे. या सन्मानामुळे माझ्यावर अधिक जबाबदारी आली असून भविष्यातही जनतेच्या

हितासाठी प्रामाणिकपणे आणि अधिक कार्यक्षमतेने काम करण्याचा प्रयत्न करेन.” यावेळी उपस्थितांनी श्री. काळदाते यांचे अभिनंदन करून त्यांच्या पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या.

महावितरणकडून कायद्याचा अवमान; मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडेच ऊर्जा व कायदे खाते असल्याचा गैरफायदा: अॅड. महेश धनावत यांचा घणाघाती आरोप

जालना । विशेष प्रतिनिधी
महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस हे राज्याचे ऊर्जामंत्री आणि कायदा मंत्रीदेखील आहेत. मात्र, असे असतानाही महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी (महावितरण) कायद्याचा किंवा नियमांचा कोणताही आदर ठेवत नसल्याचा गंभीर आरोप जालना येथील ज्येष्ठ विधीज्ञ आणि सामाजिक कार्यकर्ते अॅड. महेश धनावत यांनी केला आहे. वरिष्ठ प्रशासनाला कायद्याचे भय उरले नसल्यानेच वीज ग्राहकांची मोठ्या प्रमाणावर अडवणूक व छळवणूक सुरू असल्याचे त्यांनी म्हटले आहे. **अवाजी बिल आणि सेवा तुटी प्रकरणात महावितरणला**

दणका
अॅड. महेश धनावत यांनी स्पष्ट केले की, जालन्यामध्ये महावितरणच्या गलथान कारभाराविरोधात आणि ग्राहकांच्या शोषणाविरोधात ग्राहक मंचात अनेक याचिका दाखल करण्यात आल्या आहेत. ग्राहकांना अचानक हजारांच्या घरात चुकीची व सरासरीची बिले पाठवणे, प्रत्यक्ष मीटर रीडिंग न घेणे, वीज कनेक्शन तोडल्यानंतरही अवाजी बिलांचा तगादा लावणे यांसारख्या सेवा तुटी आणि अयोग्य व्यापारी पद्धतींचा अवलंब केल्याप्रकरणी ग्राहक मंचाने महावितरणला अनेक प्रकरणांत दोषी ठरवून दंड ठोठावला

आहे. न्यायालयाच्या या चपराकानंतरही महावितरणच्या कारभारात कोणतीही सुधारणा झालेली नाही. **स्मार्ट मीटरवरून ग्राहकांची अडवणूक**
सध्या जालना शहर व जिल्ह्यात ग्राहकांच्या संमतीशिवाय जबरदस्तीने स्मार्ट मीटर बसवण्याचे काम सुरू असून, याविरोधात नागरिकांमध्ये तीव्र असंतोष पसरला आहे. ग्राहकांची कोणतीही पूर्वपरवानगी न घेता किंवा त्यांना विश्वासात न घेता हे मीटर लादले जात आहेत. यामुळे सामान्य वीज ग्राहकांना मानसिक त्रास सहन करावा लागत आहे. “राज्याचे नेतृत्व करणाऱ्या

मुख्यमंत्र्यांकडेच ऊर्जा व कायदा ही दोन्ही महत्त्वाची खाती असल्याने महावितरणचे अधिकारी आपण कायद्याच्या वर आहोत अशा अविर्भावात वागत आहेत. जालना ग्राहक मंचाने महावितरणला वेळोवेळी दणका देऊनही चुकीची बिले पाठवणे आणि परस्पर स्मार्ट मीटर बसवणे थांबलेले नाही.” **अॅड. महेश धनावत, जालना कायदेशीर कारवाईचा इशारा**
महावितरणने मनमानी कारभार तात्काळ न थांबवल्यास आणि ग्राहकांची संमतीशिवाय स्मार्ट मीटर बसवण्याची प्रक्रिया मागे न घेतल्यास याविरोधात उच्च न्यायालयात जनहित याचिका दाखल करण्यात येईल, असा इशाराही **(पान २ वर)**

फॅक्टरी भाडे अनुदान योजनेसाठी अर्ज करण्याचे आवाहन

जालना - प्रतिनिधी
महाराष्ट्र शासनाच्या उद्योग विभागांतर्गत महाराष्ट्र राज्य लघु उद्योग विकास महामंडळ () व कार्यक्रमाच्या माध्यमातून उत्पादन () क्षेत्रातील सूक्ष्म व लघु उद्योगांना चालना देण्यासाठी “फॅक्टरी भाडे अनुदान योजना राबविण्यात येत आहे. या योजनेअंतर्गत महाराष्ट्रातील उद्यम () नोंदणीकृत उत्पादन क्षेत्रातील पात्र सूक्ष्म व लघु उद्योगांना () कारखान्याच्या मासिक भाड्याच्या ३० टक्के किंवा कमाल ₹३० हजार प्रतिमहिना इतके आर्थिक अनुदान देण्यात येणार आहे.

योजनेची प्रमुख वैशिष्ट्ये : कारखान्याच्या भाड्यावर ३०% पर्यंत अनुदान. कमाल ₹३० हजार प्रतिमहिना आर्थिक सहाय्य. नव्या उद्योगांना उत्पादन व्यवसाय सुरू करण्यास प्रोत्साहन.उद्योगांच्या उत्पादन क्षमतेत वाढ.रोजगार निर्मितीस चालना.५ वर्षे किंवा त्यापेक्षा कमी कालावधीपासून कार्यरत उत्पादन उद्योगांना प्राधान्य. पात्रता नोंदणीकृत भाडे करारनामा, ऑनलाइन सुविधा द्वारे भाडे अदा पावतीअर्ज करण्याची अंतिम तारीख: ३१ ऑगस्ट २०२६ **(पान २ वर)**

तृतीयपंथीयांच्या हक्कांचे संरक्षण व कल्याण योजनेंतर्गत जिल्हास्तरीय मार्गदर्शन कार्यशाळा उत्साहात संपन्न

जालना - प्रतिनिधी
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या “तृतीयपंथीयांच्या हक्कांचे संरक्षण व कल्याण योजना” अंतर्गत सहायक आयुक्त समाज कल्याण, जालना, राजाराम बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था, वसुर, सहारा सामाजिक विकास संस्था, चांदई ठोंबरी, ता. भोकरदन, जि. जालना तसेच गरू आशीर्वाद किन्नर समाज चॅरिटेबल ट्रस्ट, जि. जालना यांच्या संयुक्त विद्यमाने जिल्हास्तरीय मार्गदर्शन कार्यशाळेचे यशस्वी आयोजन करण्यात आले. कार्यशाळेचे उद्घाटन मान्यवरांच्या

हस्ते दीपप्रज्वलनाने करण्यात आले. उपस्थित मान्यवरांचे शाल व पुस्तक देऊन स्वागत करण्यात आले. कार्यक्रमस परीविक्षाधीन सहाय्यक जिल्हाधिकारी श्री. रंगामंजू यांची विशेष उपस्थिती लाभली. त्यांनी तृतीयपंथीयांच्या सामाजिक सक्षमीकरणासाठी शासनाच्या विविध विभागांनी समन्वयाने कार्य करण्याची आवश्यकता अधोरेखित केली. कार्यक्रमांमध्ये तृतीयपंथीय समाजाच्या सर्वांगीण विकासासाठी शासनामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजना, कायदेशीर हक्क, शिक्षण, आरोग्य, स्वयंरोजगार, कौशल्य

विकास, ओळखपत्रे, सामाजिक सुरक्षा तसेच शासकीय योजनांचा लाभ घेण्याच्या प्रक्रियेबाबत सविस्तर मार्गदर्शन करण्यात आले. समाज कल्याण विभागाच्या विविध योजनांची माहिती देताना तृतीयपंथीयांच्या हक्कांचे संरक्षण अधिनियम, शासनाच्या कल्याणकारी योजना, कौशल्य विकास प्रशिक्षण, स्वयंरोजगाराच्या संधी तसेच विविध शासकीय विभागांशी समन्वय साधून लाभ मिळविण्याबाबत तज्ज्ञांनी मार्गदर्शन केले. डॉ. संजय राठोड यांनी तृतीयपंथीयांच्या व्यक्तिमत्त्व विकास, आत्मविश्वास वाढ

आणि सामाजिक नेतृत्व या विषयावर प्रभावी मार्गदर्शन केले. कार्यशाळेदरम्यान अहिल्यानगर येथील तृतीयपंथीय प्रतिनिधी श्रीमती दिशा पिंकी शेख यांनी तृतीयपंथीयांच्या विविध समस्या, सूचना व अपेक्षा मांडल्या. त्यांनी तृतीयपंथीयांसाठी स्वतंत्र रसमनभूमी उपलब्ध करून देण्याची मागणी केली. यावर संबंधित अधिकाऱ्यांनी शासन नियमानुसार आवश्यक कार्यवाही करण्याचे आश्वासन दिले. कार्यक्रमात तृतीयपंथीयांचे गुरु मोहम्मद शकीफ बक्ष (काजल गुरु नानी) यांनी समाजातील एकजूट **(पान २ वर)**

राज्याचे मृद व जलसंधारण मंत्री संजय राठोड यांचा जालना जिल्हा दौरा कार्यक्रम

जालना -प्रतिनिधी
राज्याचे मृद व जलसंधारण मंत्री संजय राठोड हे जालना जिल्ह्याच्या दौऱ्यावर येत असून त्यांच्या दौऱ्यातील कार्यक्रम पुढीलप्रमाणे आहेत. सकाळी ९.३० वाजता पारनेर, को.प.बं.क्र. १ ता. अंबड जि. जालना येथे बंधाऱ्याची पाहणी. सकाळी १०.०० वाजता घनसावंगीकडे प्रयाण. सकाळी ११.०० ते दुपारी १.०० वाजेपर्यंत विमुक्त आणि भटक्या जमाती समुदाय तसेच पक्षाच्या पदाधिकाऱ्यांसोबत चर्चा करतील. दुपारी १ ते ४ वाजेपर्यंत विमुक्त आणि भटक्या जमाती समुदाय राष्ट्रीय नेतेपदी निवड झाल्याबद्दल जाहीर सत्कार सोहळ्यास उपस्थिती. दुपारी ४.०० वाजता जिल्हाधिकारी कार्यालय जालनाकडे प्रयाण. दुपारी ४.३० वाजता मृद व जलसंधारण विभागाशी संबंधित विविध विषयानुषंगाने आयोजित बैठकीस उपस्थिती. स्थळ जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना. सायंकाळी ६.०० वाजता शासकीय वाहनाने जिल्हा यवतमाळकडे प्रयाण करतील.